

23. BASKI

♥ can
çağdaş

1982

NOBEL
EDEBİYAT
ODULU

GABRIEL GARCÍA MÁRQUEZ

İYİ KALPLI
ERÉNDIRA

Çeviri İNCİ KUT

GABRIEL GARCÍA
MÁRQUEZ
İYİ KALPLİ
ERÉNDİRA

Can Çağdaş

İyi Kalpli Eréndira, Gabriel García Márquez

İspanyolca aslından çeviren: İnci Kut

La increíble y triste historia de la cándida Eréndira y de su abuela desalmada

© 1972, Gabriel García Márquez ve Gabriel García Márquez vârisleri

© 1991, Can Sanat Yayınları A.Ş.

Bu eserin Türkçe yayın hakları Agencia Literaria Carmen Balcells S.A. aracılığıyla alınmıştır.

Tüm hakları saklıdır. Tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

1. basım: 1991

23. basım: Ocak 2023, İstanbul

Bu kitabın 23. baskısı 3 000 adet yapılmıştır.

Dizi editörü: Cem Alpan

Kapak tasarımı: Utku Lomlu / Lom Creative (www.lom.com.tr)

Baskı ve cilt: Özkaracan Matbaacılık ve Ciltçilik San. ve Tic. Ltd. Şti.

Evren Mah. Gülbahar Cad. No: 62 Bağcılar / İstanbul

Sertifika No: 45469

ISBN 978-975-07-2622-4

CAN SANAT YAYINLARI

YAPIM VE DAĞITIM TİCARET VE SANAYİ A.Ş.

Maslak Mah. Eski Büyükdere Cad. İz Plaza Giz, No: 9/25 Sarıyer/İstanbul

Telefon: (0212) 252 56 75 / 252 59 88 / 252 59 89 Faks: (0212) 252 72 33

canyayinlari.com

yayinevi@canyayinlari.com

Sertifika No: 43514

GABRIEL GARCÍA
MÁRQUEZ
İYİ KALPLİ
ERÉNDİRA

ÖYKÜ

1982 NOBEL EDEBİYAT ÖDÜLÜ

İspanyolca aslından çeviren

İnci Kut

♥can

Gabriel García Márquez'in Can Yayınları'ndaki diğer kitapları:

Başkan Babamızın Sonbaharı, 1982

Bir Kayıp Denizci, 1982

Kırmızı Pazartesi, 1982

Şer Saati, 1983

Yaprak Fırtınası, 1983

Yüzyıllık Yalnızlık, 1984

Kolera Günlerinde Aşk, 1989

Labirentindeki General, 1990

Albaya Mektup Yok, 1991

Hanım Ana'nın Cenaze Töreni, 1992

On İki Gezici Öykü, 1993

Aşk ve Öbür Cinler, 1994

Bir Kaçırılma Öyküsü, 1996

Şili'de Gizlice, 1996

Anlatmak İçin Yaşamak, 2005

Benim Hüzünlü Orosularım, 2005

Mavi Köpeğin Gözleri, 2011

Doğu Avrupa'da Yolculuk, 2016

Öyküler, 2021

Yüzyılın Skandalı: Gazete ve dergi metinleri (1950-1984), 2021

GABRIEL GARCÍA MÁRQUEZ, 1928'de Kolombiya'nın Aracataca kentinde doğdu. Hukuk ve gazetecilik öğrenimini yarım bıraktı. 1940'lardan başlayarak uzun yıllar gazetecilik yaptı. Yine aynı yıllarda öykü yazmaya başladı. Yayımlanan ilk önemli yapıtı, *Yaprak Fırtınası*'ydi. *Albaya Mektup Yok*, ülkesi uğruna savaşarak yaptığı hizmetlerin karşılıksız kaldığını anlayan bir subay eskisinin öyküsüydü. Bunu *Hanım Ana'nın Cenaze Töreni* (1962) ve *Şer Saati* (1962) izledi. García Márquez, en tanınmış romanı *Yüzyıllık Yalnızlık*'ı (1967), Meksika'ya ilk gidişinde yazdı. *Yüzyıllık Yalnızlık*'taki bir bölümden esinlenerek yazdığı öykülerini *İyi Kalpli Eréndira* (1972) adlı kitapta toplayan yazar, daha sonra birbiri ardı sıra *Mavi Köpeğin Gözleri*'ni (1972), *Başkan Babamızın Sonbaharı*'nı (1975), *Kırmızı Pazartes'i*'yi (1981), *Kolera Günlerinde Aşk*'ı (1985), Simón Bolívar'ın yaşamının son aylarını konu edinen *Labirentindeki General*'i (1989) yayımladı. García Márquez, 1982'de Nobel Edebiyat Ödülü'ne değer görüldü. 2014'te Meksika'da seksen yedi yaşında hayata veda etti.

İNCİ KUT, lise öğrenimini 1960'ta Ankara Koleji'nde tamamladıktan sonra Ankara Üniversitesi DTCF İngiliz Dili ve Edebiyatı ve Varşova Üniversitesi İspanyol Filolojisi bölümlerinden mezun oldu. 1990 yılından başlayarak Miguel Delibes, Gabriel García Márquez, Isabel Allende, Mario Vargas Llosa, José Mauro de Vasconcelos ve José Saramago gibi İspanyol, Portekizli ve Güney Amerikalı yazarların roman ve öykülerini Türkçeye kazandırdı.

İçindekiler

Kocaman Kanatlı İhtiyar Adam	11
Yitirilmiş Zamanların Denizi	21
Dünyanın Boğulmuş En Güzel Adamı	43
Aşkın Ötesinde Sürekli Ölüm	51
Hayalet Geminin Son Yolculuğu	63
Mucizeler Satıcısı İyi Kalpli Şarlatan	71
İyi Kalpli Eréndira ile İnsafsız Büyükannesinin İnanılmaz ve Acıklı Öyküsü	83

KOCAMAN KANATLI İHTİYAR ADAM

Yağmurun üçüncü günü evin içinde o kadar çok yengeç öldürmüşlerdi ki, Pelayo evin sular altındaki avlusunu geçip onları denize atmak zorunda kalmıştı, çünkü yeni doğan çocukları geceyi ateşler içinde geçirmişti ve bunun nedeninin o berbat koku olduğunu düşünüyorlardı. Salıdan beri ortalığa bir hüznün çökmüştü. Gök yüzüyle deniz aynı kül rengine bürünmüşler, mart ayında kıvılcımlar saçar gibi ıslıl ıslıl parlayan plajın kumları kokuşmuş deniz kabuklarıyla dolu bir çamur deryasına dönüşmüştü. Öğle vakti güneş öylesine donuktu ki, Pelayo'nun yengeçleri denize attıktan sonra eve dönerken, avlunun bir ucunda kıpırdanıp inleyen şeyin ne olduğunu görmesi oldukça zor oldu. Bunun, çamurların içine düşüp yüzükoyun kapanmış ihtiyar bir adam olduğunu anlayabilmesi için ona iyice yaklaşması gerekmişti; ihtiyar, olanca çabasına karşın bir türlü yerden kalkamıyordu, çünkü arkasındaki kocaman kanatlar bunu engelliyordu.

Kâbusa benzer bu acayip görüntü karşısında dehşete kapılan Pelayo, hemen koştu, hasta çocuğuna kompres yapmakta olan karısı Elisenda'yı bularak onu avlunun ucuna götürdü. Her ikisi de yerde yatan adama şaşkınlık içinde sessizce bakakalmışlardı. İhtiyarın üstü başı

hırpanıydı. Kel kafasında rengi atmış birkaç tel saçla ağzında bir iki dişten başka bir şey kalmamıştı; sırlıklam olmuş bu acınacak haliyle, heybetli olması gereken görüntüsünden eser yoktu. Tüylerinin yarısı dökülmüş kir içindeki kocaman akbaba kanatları, çamur deryası içinde bir daha açılmayacak gibi çamura saplanmıştı. Pelayo ile Elisenda ona uzun süre büyük bir dikkatle bakalmışlar, ama az sonra korkularını yenmişler, sonunda da ona tanıdık biri gözüyle bakar olmuşlardı. O zaman onunla konuşmaya cesaret edebildiler, ihtiyar da onlara anlaşılmasın bir lehçeyle, ama güzel bir gemici sesiyle karşılık verdi. Böylelikle, kanatların sakıncasını göz ardı ederek, onun fırtınanın alabora ettiği yabancı bir gemiden hayatta kalmış tek kazazede olduğuna akılları bir güzel yattı. Yine de, onu görmesi için, yaşamla ve ölümle ilgili her şeyi çok iyi bilen bir komşu kadını çağırdılar; komşunun şöyle bir bakivermesi onları bu yanılığdan kurtarmaya yetti.

“Bu bir melek,” dedi komşu kadın. “Herhalde çocuğu almaya geliyordu, ama zavallı o kadar yaşlı ki yağmur onu yere devirmiş olmalı.”

Ertesi gün, Pelayo'nun evinde, etten kemikten yapılmış bir meleğin tutsak olduğunu herkes duymuştu. O günlerde meleklerin cennette olup biten bir fesattan kurtulup kaçabilenler olduğuna inanan bilgiç bir komşunun ileri sürdüğü görüşe aldırmayıp, onu sopa darbeyle öldürmeye kimsenin yüreği elvermemişti. Pelayo, elinde bekçi sopasıyla bütün öğleden sonra ona göz kulak olmuş, yatmadan önce de onu sürükleyerek çamurların içinden çıkarıp tavuklarla birlikte tel örgülü kümese kapatmıştı. Gece yarısı yağmur dindiğinde Pelayo ile Elisenda hâlâ yengeç öldürmeye çalışıyorlardı. Aradan çok geçmeden çocuk, ateşi düşmüş ve karnı acıkmış olarak uyanmıştı. Bunun üzerine içten gelen soylu bir cömert-

likle, yanında üç gün yetecek su ve yiyeceklerle meleşti bir sala bindirip açık denizde kaderine terk etmeye karar verdiler. Ancak günün ilk ışıklarıyla birlikte avluya çıktıklarında bütün konu komşuyu, kümesin önünde toplanmış, en ufak bir saygı gösterisinde bulunmadan meleklerle eğlenir ve sanki doğüstü bir yaratık değil de bir sirk hayvanıymış gibi, tel örgünün aralıklarından ona yiyecek atarken buldular.

Haberin akıl almazlığı karşısında telaşa kapılan Peder Gonzaga, saat daha yedi olmadan çıkagelmişti. Artık o saatte, gün doğarken gelmiş olanlardan daha akli başında meraklılar toplanmış, tutsağın geleceğiyle ilgili her türlü tahmin yürütülmüştü bile. İçlerinde en saf olanlar meleşti'nin dünya başkanlığına getirileceğini düşünüyorlardı. Daha sert yaradılışlı olan başkaları, bütün savaşları kazanması için onun beş yıldızlı generaliğe yükseltileceğini tahmin ediyorlardı. Bazı hayalperestler ise, evrenin yönetimini üstlenecek bir kanatlı bilginler soyunu yer yüzünde yetiştirmek üzere onun bir aygır gibi bakılıp beslenmesini umuyorlardı. Peder Gonzaga, rahip olmadan önce güçlü kuvvetli bir oduncuydu. Tel örgünün arasından bakarak bir an için aklından bir sürü soru ve yanıt geçirdikten sonra bununla yetinmeyip, şaşkın tavukların arasında kocaman kart bir tavuğa benzeyen bu acınacak durumdaki adamı yakından inceleyebilmek için kümesin kapısını açmalarını istedi. İhtiyar, kümesin bir köşesinde, sabah erkenden gelenlerin kendisine atmış oldukları meyve kabuklarıyla kahvaltı artıklarının arasına uzanmış, iki yana açtığı kanatlarını güneşte kurutmaya çalışıyordu. Daha önce çevresindekilerin saygısızlıklarına aldırış etmezken, Peder Gonzaga kümese girip de ona Latince olarak günaydın deyince, ferî kaçmış gözlemlerini şöyle bir kaldırıp kendi dilinde bir şeyler mırıldandı. Rahip, ihtiyarın ne Tanrı'nın dilinden anladığını ne de

Tanrı'nın elçisini selamlamayı bildiğini fark edince, ilk kez onun bir sahkekâr olabileceğinden kuşkulandı. Sonra, yakından bakınca onun fazlasıyla insana benzediği sonucuna vardı: Fırtına yüzünden kanatlarının altına takılıp kalmış asalak yosunlar ve kara rüzgârlarının berbat ettiği büyük tüyleriyle dayanılmaz derecede pis kokuyordu; bu sefil görünümünün de meleklerdeki yücelikle hiçbir ilgisi yoktu. Bunun üzerine kümeden çıkarak kısa bir vaaz verip meraklıları saflık etmenin tehlikelerine karşı uyardı. Şeytanın, gafilleri şaşırtmak için karnaval hilelerine başvurmak gibi kötü bir alışkanlığı olduğunu anımsattı onlara. Kanatlar, bir atmacayla bir uçak arasındaki farkı belirlemede ayırıcı öge olamıyorsa, melekleri ayırt etmekte büsbütün rolü olamaz, diye fikir yürüttü. Yine de kendi piskoposuna bir mektup yazacağına söz verdi, böylece son kararın en yüksek mercilerden gelmesi için piskopos kendi başpiskoposuna, o da Papa hazretlerine yazacaktı.

Ancak onun bu sakıncasına kimse aldırış etmedi. Tutsak melek haberi öylesine çabuk yayılmıştı ki birkaç saat içinde avluda bir pazaryeri kargaşası yaşanmaya başlamış, artık evi yıkma raddelerine gelmiş olan kalabalığı korkutup dağıtmak için süngülu askerleri çağırmak gerekmişti. İşte o zaman, panayır yerinin çöpünü süpürmekten beli bükülen Elisenda'nın aklına, avlunun girişini kapatıp meleği görmeye gelenlerden beş sent giriş parası almak gibi güzel bir fikir geldi.

Ta Martinique'ten bile meraklılar gelmeye başlamıştı. Uçuş numaraları yapan akrobatıyla birlikte gezici bir kumpanya da gelmiş, ancak kalabalığın üzerinden defalarca gelip geçen akrobata hiç kimse aldırış etmemişti, çünkü onunkiler melek kanatları değil, üzerleri yıldızlı yarasa kanatlarıydı. Karayip'in en bahtsız hastaları çare aramaya geliyorlardı: çocukluğundan beri kalbi-

nin atışlarını saymakta olup artık sayıların yetmez olduğu zavallı bir kadın, yıldızların gürültüsünden rahatsız olduğu için uyuyamayan bir Jamaikalı, uyanıkken yaptığı şeyleri uyurken bozmak için geceleri kalkan bir uyur-gezer ve daha az vahim durumda olan pek çok başkaları... Yeri göğü titreten bütün bu talihsizlikler karmaşası içinde Pelayo ile Elisenda yorgunluktan mutluydular, çünkü aradan daha bir hafta bile geçmeden yatak odaları paralarla tıka basa dolmuştu, yine de içeriye girmek için sıra bekleyen hacıların oluşturduğu kuyruk, ufkun öteki ucuna kadar uzanıyordu.

Kendi yarattığı olaya katılmayan tek kişi meleğin kendisiydi. Kümesin teline taktıkları yağ kandilleriyle dilek mumlarının cehennemî sıcağından bunalmış bir halde, geçici yuvasına alışmaya çalışarak vakit geçiriyordu. Başlangıçta ona, bilgiç komşu kadının aklına göre meleklerin özel gıdası olan kâfuru kristalleri yedirmeye çalışmışlar, ama o bunlara istekli görünmemişti, tıpkı tövbe-kârların getirdikleri adak yemeklerini tadına bile bakmadan geri çevirdiği gibi; sonunda ağzına patlıcan püresinden başka şey koymamasının nedenini melek olmasına mı, yoksa yaşlılığına mı yormak gerektiği hiçbir zaman anlayamadı. Doğaüstü denilebilecek tek erdemi, gösterdiği sabırdı sanki. Özellikle de ilk zamanlarda, kanatlarında çabucak üreyen parazitlerin peşindeki tavuklar onu gagaladıklarında, sakatlar kusurlu organlarına sürmek için onun kanatlarından tüy kopardıklarında, en sofuların onun vücudunu bütünüyle görebilmek için ayağa kalksın diye ona taş attıklarında bile. Sadece bir kez onu etkilemeyi başarabilmişlerdi: Saatlerce hareketsiz durup da onu öldü sandıklarından, genç boğaları damgalamakta kullandıkları demirle kalçasını dağladıklarında olmuştu bu. O zaman irkilerek uyanmış, gözlerinde yaşlarla anlaşılmasız bir dilde sövüp sayarak, kümes-

teki tavuk pislikleriyle tozu toprağı ayağı kaldıracak birkaç kanat çırpmasıyla görülmedik bir panik havası yaratmıştı. Birçoklarının, onun bu tepkisinin öfkeden değil acıdan geldiğine inanmalarına karşın, bu olaydan sonra onu bir daha rahatsız etmemeye özen göstermişlerdi, çünkü ondaki bu tepkisizliğin, köşesine çekilmiş bir kahramanın değil, uyku halindeki bir belalının hareketsizliği olduğunu oradakilerin çoğu anlamışlardı.

Peder Gonzaga, tutsağın doğası hakkında kesin bir yargı gelene kadar, halkın bu ciddiyetsizliğine kendi içinden gelen formüllerle karşı durmuştu. Ancak Roma'dan gelecek haber, ivedilik kavramını yitirmiş gibiydi. Tüm zamanları, acaba hükümlünün göbeği var mı yok mu, acaba konuştuğu lehçenin Aramcayla bir ilgisi var mı, acaba bir topluğun ucuna rahat rahat sığabilir mi ya da acaba kanatlı bir Norveçli mi, değil mi diye öğrenmeye çalışmakla geçiriyordu. Allah yardım edip de rahibin sıkıntılarına son verecek bir olay olmasaydı, bu mektuplar daha yüzyıllar boyu gidip gelebilirdi.

Olan şeydu: O günlerde Karayip'te dolaşan pek çok gezici kumpanyanın eğlenceleri arasında, ana babasının sözünü dinlemediği için örümceğe dönüşmüş bir kadının acıklı gösterisi de köye getirildi. Onu görmek için ödenecek giriş ücreti, meleşinkinden daha az olmakla kalmıyor, üstelik kadının bu akıl almaz durumuyla ilgili her türlü soru sorulmasına ve hiç kimsenin bu korkunç olayın gerçekliğinden kuşkuyla kapılmayacağı biçimde onu evire çevire gözden geçirmesine de izin veriliyordu. Bu, başı kederli bir genç kız başı, gövdesi koç büyüklüğünde bir tarantula olan korkunç bir yaratıktı. Ama asıl yürekler acısı olan yanı bu acayip görünümü değil, başına gelen talihsizliğin ayrıntılarını anlatırken gösterdiği içtenlikti: Neredeyse çocuk denecek yaştaiken bir dansa gitmek üzere ana baba evinden kaçmıştı, izinsiz olarak

bütün gece dans ettikten sonra ormanın içinden geçip eve dönerken, korkunç bir gürültüyle gökyüzü ortadan ikiye ayrılmış, buradaki yarıktan çıkan kükürtlü bir şimşek onu örümceğe dönüştürmüştü. Yiyebildiği tek şey, hayırsever kimselerin ağzına verebilecekleri yuvarlak köfteliklerdi. Bunca insancıl bir gerçeği ve böylesine korkunç bir ibreti gözler önüne seren böylesi bir gösteri, çevresindeki ölümlülere bakmaya bile katlanamayan ki-birli bir meleğinkiyle kıyas kabul etmeyecek biçimde ortalığı kırıp geçirmişti. Dahası, meleğe atfedilen üç beş mucize de, belirli bir akli dengesizliği ortaya koyuyordu; örneğin görme yeteneğine kavuşmayan, ancak üç tane yeni dişi çıkan kör adam, yeniden yürüyemeyen, ama pi-yango ikramiyesini kazanmak üzere olan kötürüm ya da yaralarında ayçiçekleri açan cüzamlı gibi. Daha çok bir eğlenceliğe benzeyen bu tür avutucu mucizeler, meleğin ününü zaten gölgelemişken, örümcek kadın sonunda onu saf dışı bırakmıştı. Böylece Peder Gonzaga çektiği uykusuzluktan kurtulmuş, Pelayo'nun avlusunda da yeniden, üst üste üç gün yağmur yağıp yengeçlerin yatak odalarında dolaştıkları zamanlardaki gibi bomboş kalmıştı.

Ev sahiplerinin sızlanmalarına gerek yoktu. Kazandıkları parayla bahçe içinde, balkonlu, iki katlı büyük bir ev yaptırdılar; eşikleri kışın yengeçlerin giremeyecekleri kadar yüksekti, pencerelerine de meleklerin girmemesi için demir parmaklıklar takılmıştı. Pelayo ayrıca köyün çok yakınında bir tavşan çiftliği kurmuş, zahmetli bekçilik işini tümünden bırakmıştı; Elisenda ise kendine, o zamanlar pazar günleri en hali vakti yerinde hanımların kullandıkları türden yüksek topuklu saten ayakkabılarla yanardöner ipekten bir sürü giysi satın aldı. Özen gösterilmeyen tek yer kümes olmuştu. Orayı arada bir ilaçlı sularla yıkayıp içerideki birikintiyi yakarak yok ettilerse,

bunu meleğe saygılarından değil, her tarafta bir hayalet gibi dolaşıp yeni evin havasını bozan o berbat kokuyu yok etmek için yapmışlardı. Başlangıçta, çocuk daha yürümeyi öğrenirken kümese fazla yaklaşmamasına dikkat ediyorlardı. Sonraları giderek bu korkularını unutup pis kokuya alışmışlar, çocuk da sütüdislerinin değişmesine bile fırsat kalmadan, çürümüş tel örgüleri parça parça döken kümesin içine girip oynar olmuştu. Melek, ona karşı öteki ölümlülere olduğundan daha az sevimsiz değildi ama onun en akla gelmedik yaramazlıklarına uysuk bir köpek uysallığıyla katlanıyordu. Her ikisi de aynı zamanda suçüçeği çıkarmışlardı. Çocuęa bakan doktor, meleği de muayene edip göğsünü dinlemekten kendini alamamış, kalbinde öyle çarpınmalar, böbreklerinde öyle gürültüler duymuştu ki, yaşıyor olması mümkün olamaz gibi gelmişti ona. Ancak onu asıl şaşkırtan şey, kanatlarındaki mantıksallık olmuştu. İnsan yapısına çok uygun düşen bu iki organ öylesine doğal görünüyordardı ki, öteki insanlarda da bulunmamasına bir türlü akıl erdirememişti.

Çocuk okula başladığında, güneş ve yağmur, kümesi yerle bir edeli hayli zaman olmuştu. Melek, tıpkı ölmek üzere olan kimsesiz bir hasta gibi oradan oraya sürüklenip duruyordu. Onu süpürge darbeleriyle yatak odasının birinden kovuyorlar, aradan bir dakika geçmeden mutfakta buluyorlardı. Aynı anda o kadar çok yerde birden bulunuyormuş gibiydi ki, sonunda bölünerek çoğaldığını, evin her yanında kendi kendini yinelediğini düşünmeye başlamışlardı. Öfkeden deliye dönen Elisenda, zıvanadan çıkıp, meleklerle dolu bir cehennemde yaşamının bir talihsizlik olduğunu söyleyerek avaz avaz bağıırıyordu. Pek az bir şeyler yiyebilen meleğin ferri kaçmış gözleri öylesine bozulmuştu ki, evin payandalarına durmadan ayağı takılıyordu, kanatlarında da son tüylerin

yolunmuş saplarından başka bir şey kalmamıştı. Pelayo, meleğin üzerine bir battaniye atıp sundurmanın altında uyumasına izin verme hayırseverliğini göstermiş ve ancak o zaman onun, ihtiyar Norveçli şaşırtmacalarına benzer anlaşılmaz sayıklamalarla bütün geceyi ateşler içinde yanarak geçirdiğini fark etmişlerdi. Telaşa kapıldıkları pek ender günlerden biri olmuştu bu, çünkü ölmek üzere olduğunu düşünüyorlardı ve bilgiç komşu kadın bile ölü meleklerin ne yapıldığını söyleyebilmiş değildi.

Yine de hayatının bu en kötü kışını atlatmakla kalmamış, güneşin ortalığı ısıtmaya başladığı ilk günlerde eskisinden daha iyi görünür olmuştu. Avlunun, hiç kimsenin kendisini görmediği en uzak köşesinde günlerce hareketsiz yatmış, aralık ayının başlarında ise kanatlarında koca koca sert tüyler çıkmaya başlamıştı, ama bunlar, daha çok, düşkünlüğün yeni bir oyununa benzeyen kocaman kart kuş tüyleriydi. Ancak o kendisi bu değişikliklerin nedenini biliyor olmalıydı, çünkü onları hiç kimsenin fark etmemesi ve bazı bazı yıldızların altında söylediği denizci şarkılarını hiç kimsenin duymaması için büyük bir özen gösteriyordu. Bir sabah Elisenda, öğle yemeği için halka halka soğan doğrarken, sanki açık denizden eser gibi bir rüzgâr doldu mutfağın içine. Bunun üzerine gidip pencereden baktı ve meleği ilk uçma denemelerinde yakaladı. Bu çabaları öylesine acemiceydi ki, bahçede ekili sebzeler arasında tırnaklarıyla yol açmış, güneşin ışıkları altında kayıp havada tutunacak yer bulamayan beceriksiz kanat çırpımlarıyla sundurmayı yerle bir etmesine ramak kalmıştı. Ama yine de havalanmayı başarmıştı. Elisenda onun kart bir akbaba gibi zorlukla kanat çırpıp havada durmaya çabalayarak köyün en son sıra evlerinin üzerinden uçarak geçtiğini görünce, hem kendi hem de onun hesabına rahat bir nefes aldı.

Soğan doğramayı bitirinceye kadar onu izledi, artık onu görmesi mümkün olamayınca da gördü onu, çünkü o zaman artık onun yaşamında bir dert olmaktan çıkmış, denizin ufkunda hayalî bir nokta olmuştu.

1968

Eréndira, yaşlı büyükannesiyile birlikte yaşamaktadır. Bir gece mumları söndürmeyi unuttunca evleri yanıp kül olur. Büyükanne, "Vah zavallı yavrum," der Eréndira'ya, "bu talihsizliği bana ödemeye ömrün yetmeyecek." O günden sonra acımasız büyükanne, torununu fahişe olarak çalıştırmaya başlar. "Bahtsızlığının rüzgârı" Eréndira'yı oradan oraya savurur. Özgürlük düşleri amansız gerçeklere zincirlidir. Ta ki Ulises adında altın saçlı bir delikanlı ortaya çıkıncaya kadar...

Gabriel García Márquez'in başyapıtı *Yüzyıllık Yalnızlık*'ı okumuş olanlar, *İyi Kalpli Eréndira*'da aynı fantastik, büyüleyici ortamı bulurlar. Bu trajik olduğu kadar komik uzun öyküye, García Márquez'in *Yüzyıllık Yalnızlık*'taki bir bölümden esinlenerek yazdığı daha başka öyküler eşlik ediyor.

#büyülgügerçekçilik #yangın #diyer #tahakküm #trajikcomedi

 can

canyayinlari.com | [f](#) | [B](#) | [t](#) canyayinlari

Öykü

ISBN 978-975-07-2622-4

9 789750 726224